

[Hans Schmidt.]

dette taler partnerens sag. Og hvis dette dog skulle ske, da er det efter min anskuelse et tegn på, at vi alligevel er modne til østens favntag. Det næreste spørgsmål er dog dette, om grænselandet selv bliver sig sit kald bevidst, eller om det vil svigte, så den udstrakte hånd falder kraftløs tilbage.

Lannung: Jeg vil gerne sige nogle ord om det nordiske marked og frihandelsområdet. Jeg skal udtale påskønnelse af det betydelige og meget krævende, men til gengæld også meget værdifulde arbejde, der er nedfaldet i den store nordiske rapport. Det eneste beklagelige er, at det ikke er sket for længe siden, men at man så sent tog fat på denne nye side af det nordiske samarbejde. Det er, kan man sige, beskæmmende, at vi skulle komme bag efter Kul- og Ståluionen og de seks' økonomiske union, men det bør vel retfærdigvis tilføjes, at Danmark hele tiden har søgt at fremme det nordiske samarbejde. Nu gælder det om at komme videre og på så bredt et grundlag som muligt.

Man tager fra venstre- og konservativ side undertiden vel flot på betydningen af det nordiske samarbejde, det nordiske marked. Heldigvis lød der også positive toner i aften. Det er givet, at den nordiske løsning ikke er nok, men at vi samtidig må stræbe imod det store frihandelsområde—og lad mig straks sige, at når jeg taler herom, er det som en selvfølge overalt underforstået, at en for landbruget acceptabel ordening er knyttet dertil. Men det er lige så givet, at de nordiske lande, når de samarbejder og skaber et fællesmarked, er, som man har sagt, en økonomisk stormagt, er en så stor faktor i den internationale økonomi, at de krav og ønsker, hvorom de står enige, har betydelig vægt i handelsforhandlinger, langt større, end når de optræder enkeltvis. Det nordiske marked er jo ikke blot Storbritanniens største kunde, men det er også de seks' største kunde, ja, det er endog ikke blot større kunde hos dem end Storbritannien, men større end de seks' samlede marked i hele Latinamerika. De nordiske lande kan som en enhed optræde med større styrke på baggrund af et samlet købedygtigt nordisk marked, hvad der med rette er fremhævet i de fire nordiske

industriforbunds bemærkelsesværdige fællesudtalelse, som kom forleden dag. Storbritannien og de seks lande vil lytte med langt større interesse, hvis Norden, deres største kunde, taler med én røst. Derfor er den konklusion rigtig, at dannelsen af et nordisk marked som et led i et udvidet nordisk økonomisk samarbejde vil have sin selvstændige betydning også i forbindelse med oprettelsen af frihandelsområdet. Det nordiske marked vil tillige være en værdifuld indledning eller forskole til lettelse af tilpasningen til det europæiske marked, og derved kan den fornødne rationalisering i erhvervsopbygningen også fremmes. Hertil kommer mange andre betydningsfulde faktorer, først og fremmest de særlige muligheder, der i kraft af det nordiske fællesmarked opstår for samarbejde og samordning med hensyn til forskning, uddannelse og produktion. Der findes i den store nordiske rapport bemærkelsesværdige afsnit, som viser, hvad der kan vædne derved. Jeg skal blot som eksempel nævne fordelene for de nordiske lande ved tilegnelse af omverdenens nye videnskabelige landvindinger gennem systematisk koordinering af deres informations- og indsamlingsvirksomhed. Der er derfor al mulig grund til uopholdeligt at gennemføre praktiske forslag til samarbejde om forskning og uddannelse, især på de områder, der har direkte betydning for erhvervslivet, til styrkelse af konkurrenceevnen.

Det er da også bemærkelsesværdigt, at Beneluxlandene, til trods for at de alle tre er medlem af de seks' fællesmarked, har fundet det påkrævet yderligere at udbygge og fuldende deres egen særlige økonomiske union ved så sent som forleden dag at indgå på en højtidelig ny unionsaftale med netop denne udbygning for øje. Unionen vil altså føre sin selvstændige tilværelse inden for de seks' fællesmarked og frihandelsområdet. Denne kendsgerning taler sit tydelige sprog og støtter yderligere den slutning, at vor tilsvarende nordiske union vil have sin selvstændige betydning også i forbindelse med oprettelsen af frihandelsområdet. Jeg håber, at alle fire lande vil drage konsekvenserne heraf.

Med hensyn til de europæiske markedsplaner og specielt tanken om, at vi uden videre skulle melde os som nr. 7 hos de seks,